

פדיה המסכן

מ. זושצ'נקו

בפנימייה שלנו היה פעם ילד בשם פדיה. היה זה ילד שקט ועצוב מאוד. הוא אף פעם לא צחק. לא השתובב. וגם לא שיחק עם ילדים אחרים. הוא רק ישב על ספסל והרהר במשהו. וגם הילדים לא ניגשו אליו, כי לא היה להם מעניין לשחק עם ילד עצוב ושקט כזה. ויום אחד המורה נתנה לפדיה ספר ואמרה: "תקרא בקול עמודים אחדים מהספר

הזה. אני רוצה לדעת האם אתה קורא יפה ולאיזה כיתה לרשום אתך." ופדיה הסמיק ואמר: "אני לא יודע לקרוא." ואז כולם הביטו עליו בתדהמה. ואחדים אפילו צחקו. כי איך זה? הילד כבר בן עשר ולא יודע לקרוא. זה מוזר ומצחיק. המורה שאלה את פדיה: "האם אתה באמת לא יודע לקרוא? ואולי גם אינך מכיר אותיות?" היא הצביעה על האות "א" ושאלה: "איזו אות זו?" פדיה הסמיק שוב, ואחר כך החוויר

ואמר:

"אינני יודע מה היא האות הזו."

שוב ילדים צחקו בקול. והמורה

שאלה:

"איך קרה שאתה עדיין לא מכיר

אותיות?"

ופדיה אמר:

"כשהייתי בן חמש הגרמנים גירשו

אותנו לגרמניה. אותי ואת אמא שלי.

ועבדנו שם בבית חרושת. והגרמנים

לא לימדו אותי לקרוא."

עכשיו הילדים הפסיקו כבר לצחוק.

והמורה שאלה:

"ואיפה אמא שלך?"

פדיה נאנח קשה ואמר:

"היא מתה בגרמניה. היא הייתה

חולה מאוד ושכבה עם חום גבוה,

אבל הגרמנים הכריחו אותה לעבוד.

לכן היא גם

מתה."

המורה אמרה:

"ילד מסכן. אבל

אל תתעצב כי

אינך יודע לקרוא.

נלמד אתך. וגם

נחבב אתך כמו בן משפחה."

היא פנתה לילדים ואמרה:

"ילדים, צרפו את פדיה למשחקים

שלכם."

אבל פדיה לא הסכים לשחק. הוא ישב כמו קודם על הספסל שלו, עצוב וחיוור.

יום אחד המורה לקחה את פדיה בידו, והובילה לאחות במרפאה. היא אמרה לה:

"עשי טובה. תני לילד הזה איזו גלולה כדי שיהיה שמח ובריא. ושישחק עם הילדים, ולא ישב במקום אחד בלי לומר מילה."

והאחות אמרה:

"אין גלולה כזאת אצלנו. רק אמצעי אחד יכול לעשותו בריא ושמח ולשחק

עם הילדים. צריך רק שהוא יצחק או אפילו רק יחייך פעם. ואם זה יקרה, הוא יהיה בריא.

כשהדבר נודע לילדים, הם ניסו להצחיק את פדיה. הם נפלו לפניו פתאום בכוונה כדי שיצחק. הם יללו, קפצו, הלכו על ידיים.

אבל פדיה לא צחק.

נכון, הוא הסתכל על כל זה אבל בלי החיוך על פניו.

ואז הילדים התחילו לעשות תעלולים מיוחדים כדי להצחיק את פדיה.

לדוגמה - ילד אחד לקח מקל והכה את עצמו בפדחת. וזה צלצל כל כך

יפה שכל הילדים צחקו. כי הצליל היה
כזה מפתיע שהצחיק את כולם.
רק פדיה לא צחק. וגם הילד שהכה
את עצמו, גם הוא לא צחק. כי הוא

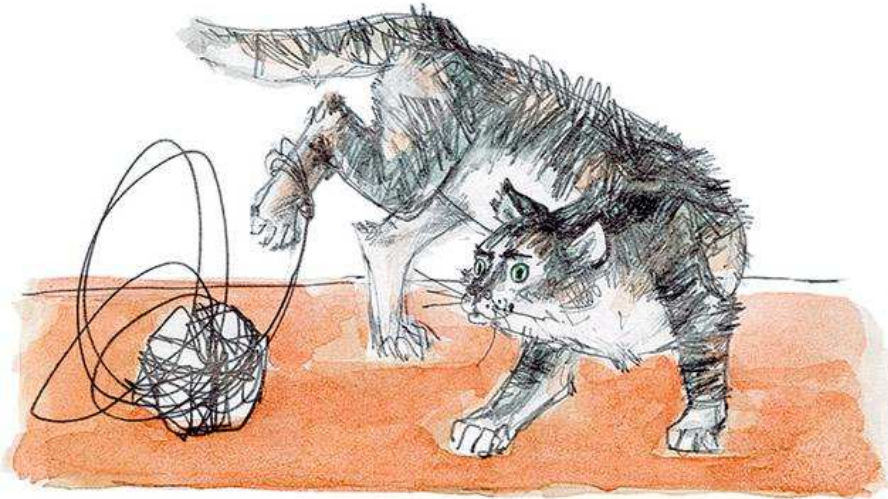

הכה כל כך חזק שלא היה לו מצחיק
בכלל. הוא רצה לבכות. אבל אחר כך
רק שפשף לו את הפדחת.
ואחרי התעלול הלא מוצלח הילדים

המציאו תעלול אחר.
הם לקחו דף עיתון ומחצו אותו
לכדור. ואת הכדור קשרו לרגל של
חתול. בחוט ארוך.
החתול רץ והכדור התגלגל אחריו.
החתול רצה להתנפל על הכדור
ולתפוס אותו, אבל הכדור תמיד ברח
לו. החתול ממש השתגע לתפוס את
הכדור.
נכון, המורה אסרה לעשות את
התעלול. היא אמרה שאסור לענות
כך בעלי חיים. ואז הילדים רצו לתפוס
את החתול כדי לשחרר אותו
מהכדור. אבל החתול החליט להיפרד

מאוד כשראה אותה. הוא רץ וקפץ
סביבה. ובשמחה התחיל להתלבש
כדי לנסוע הביתה.

הם כבר עמדו לצאת כשהאישה,
אמא של גרישה, ראתה את פדיה

שישב על הספסל והסתכל עליהם
מאוד עצוב. הוא הסתכל והיה כל כך

ממנו בעצמו. הוא עלה על עץ כדי
לברוח ממנו. אך להפתעתו הכדור גם
כן עלה על העץ. זה היה מאוד
מצחיק. והילדים כל כך צחקו
שאחדים נפלו על הדשא.

אבל פדיה לא צחק. הוא אפילו לא
חייך. ואז הילדים חשבו שהוא כבר
אף פעם לא יהיה בריא, כי הוא לא
יודע לצחוק.

ופעם לפנימייה באה אישה צעירה
אחת. זו הייתה אמא של גרישה,
אחד הילדים. היא באה לקחת את
הבן שלה הביתה ליום ראשון. היא
באה שמחה כזו. וגם הבן שלה שמח

מהורהר שהאישה ניגשה אליו
ושאלה:

"ואתה, ילד, לא תצא ליום ראשון
הביתה?"

ופדיה אמר בשקט:

"לא. אין לי בית."

וגרישה אמר לאמא שלו:

"אין לו בית ואין לו אמא, בגלל
הגרמנים."

ואז אמא של גרישה אמרה:

"אם תרצה, ילד, בוא אתנו."

וגרישה קרא:

"בהחלט, פדיה, בוא אתנו. אצלנו
בבית שמח, מעניין. נוכל לשחק.

ואז כולם ראו שפדיה חייך.

הוא רק קצת-קצת חייך, אבל כולם

שמו לב, מחאו כפיים ואמרו:

"נהדר. הוא חייך. עכשיו כבר יהיה

בריא."

ואמא של גרישה נישקה לפדיה

ואמרה:

"מעכשיו כל יום ראשון תבוא אלינו.

ואם אתה רוצה, אני אהיה אמא

שלך."

ואז כולם ראו שפדיה חייך עוד פעם

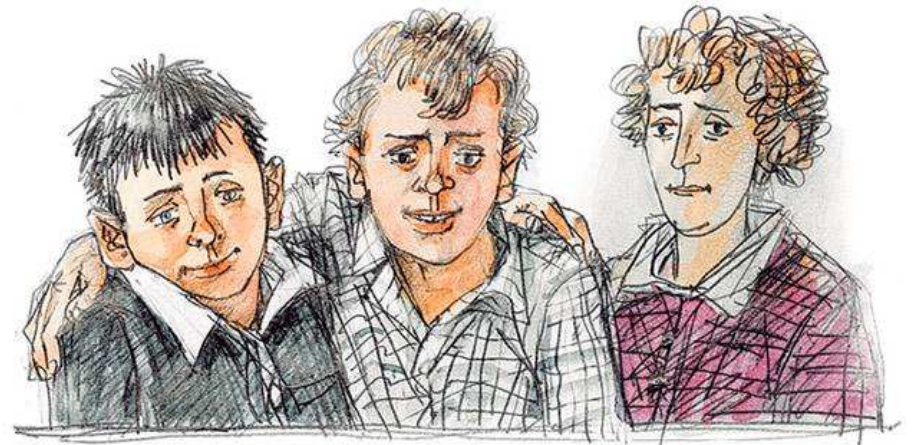
ואמר בשקט:

"כן, אני רוצה."

ואמא של גרישה לקחה את ידו בידה,

מהמרפאה ואמרה:
"הוא השתפר כי התחיל לצחוק.
הצחוק מביא בריאות לבני-אדם.

ואת היד השנייה נתנה לבן שלה.
ושלושתם יצאו מהפנימייה.
מאז כל יום ראשון פדיה הלך אליהם.

הוא התיידד מאוד עם גרישה.
והשתנה מאוד לטובה. הוא נעשה
שמח ומרוצה. ולעיתים קרובות
התבדח וצחק.
ופעם אחת ראתה אותו האחות